

„Novi čas“

NOVI ČAS

List stare

izhaja vsak petek ob 12, uri dopoldne. Uredništvo in upravljanje je v Gosposki ulici št 6, drugo dvorišče.

za celo leto 4 K
za manj premožne 3 „
v Nemčijo 5 „
posamezne številke 8 v
Oglasi po dogovoru.

Štev. 42.

V Gorici, 18. oktobra 1912.

Leto III.

Skrbimo za izseljence!

Že večkrat smo v »Novem Času« povdarjali, da je treba našim ljudem, ki si v tujino gredo iskat kruha, pomagati, da se ne izgube in da ne zajdejo v roke izkoriščevalcem. Hvala Bogu! V Gorici se je ustanovila nova družba, »Družba sv. Rafaela«, ki bo izvrševala med slovenskimi izseljenci to apostolsko delo. Tu priobčujemo oklic Družbe sv. Rafaela, ki se glasi:

Objava in prošnja.

Od dne do dne narašča število izseljencev v naši deželi. Mnogo krepkih, nadebudnih močij zapušča vsako leto domovino ter gre iskat si sreče v tujino. Koliko mladeničev in mož iz naših gor odhaja v Rumunijo drvarit, ali v rudokope v Nemčijo ali čez morje v daljno Ameriko! Koliko deklet in žena zapusti vsako leto domače ognjišče ter si išče zaslužka ali v tukajšnjih mestih ali celo v Egiptu!

Dvojna nevarnost.

Ne da se tajiti, da znači ta pojav izseljevanja dvojno nevarnost, odkriva dvojno rano: nevarnost za domovino in za izseljence. Domovina zgublja prepotrebni delavni močij, ter mnogi izmed izseljencev se nikdar več ne vernejo; če se pa zopet vrnejo domov, često prineso v zdravo domače ozračje okuženega, zastrupljenega duha iz tujine. Izseljevanje večkrat raztrga najsvetejše družinske vezi, ter pahne ženo in nedolžne otroke v najhujšo bedo — in pokvarjenost. Domovina trpi vsled tega v verskem in nraavnem, pa tudi v narodnem oziru, saj izkušnja uči, da se mnogo izseljencev svojemu narodu popolnoma izneveri!

Kako velika nevarnost pa preti izseljencem samim! Pogosto pridejo vsled neizkušnosti in neprevidnosti v roke brezvestnih goljufov, ki jih na premeten način oropajo imetja, pa tudi poštenja! Žalostni zgledi v lastni domovini nam dovolj pričajo, kako strašne so posledice neizkušnega in lahkomisljenega izseljevanja. Kdo bi preštel vse šolze in opisal vse gorjé, ki jih tako izseljevanje povzročuje?!

Družba sv. Rafaela in njen namen!

Temu zlu je treba opomoči! Odločno to od nas zahteva ljubezen do

naših verskih svetinj, ljubezen do milega naroda! Iz teh plemenitih nagibov se je zasnovovalo v Gorici nad vse potrebno društvo z imenom »Slovenska družba sv. Rafaela«, čigar pravila je c. kr. namestništvo v Trstu že odobrilo. Nova družba je podružnica velike avstrijske družbe sv. Rafaela ter ima svoj sedež v hiši »Centralne posojilnice« v Gorici, Josipa Verdija, tekališče šte. 32, I. nadstr.

Sestavil se je tudi pravilno društven odbor, ki stopa s to le objavo pred slovensko javnost proseč vsestranskega zanimanja za družbo ter blagovoljnega podpiranja njenih človekoljubnih smotrov!

Družba si stavi v zmislu § 1. svojih pravil namen: »podpirati slovenske izseljence v boju proti neštevilnim nevarnostim, katerim so izpostavljeni glede vere in nraavnosti glede njih materijelnih sredstev.« — Namen družbe ni torej pospeševati izseljevanje, pač pa varovati pred oduhu one, ki so že sklenili izseliti se.

Podpirajmo družbo vsak po svojih močeh!

Ob enem nujno prosimo vse slovenske rodoljube, naj blagovolijo društvo ob raznih prilikah ljudstvu priporočiti bodisi na shodih ali v zasebnem občevanju, bodisi v uradu ali doma. Zlasti pa vabimo vse dobromisleče, naj v obilnem številu pristopijo k društvu, ter je tudi gmotno podpirajo. Vsako, še tako vzvišeno delo potrebuje denarnih sredstev. Prav z malimi prispevki — koliko dobrega se da storiti! Člana rina znaša le 2 K na leto

S posebno prošnjo se obračamo do naše požrtvovalne častite duhovščine, naj ista i to apostolsko delo po možnosti podpira v zmislu želje in navodil našega prevzvišenega knezoadškofa dr. Frančiška Borgia Sedeja ter sv. Očeta papeža Pija X, ki je v svojem pismu z dne 15. avg. 1912. (gl. Fol. Eccl. 1912. X) opozarja vse katoličane na važnost izseljeniškega vprašanja, ter je v ta namen ustanovil nov odsek v sv. konz. zboru za izseljence.

Naj bi vzgledu č. duhovščine v obilnem številu sledili naši lajiki, naše rodoljubno ženstvo, občinski zastopi ter razna naša društva! Opozariamo tudi odbore naših posojilnic na to družbo s prošnjo, naj bi pri razdeljevanju vsakoletnega čistega dobička spomnili se z prispevki. Vsak še tako mali dar se hvaležno sprejme!

Zaupniki.

Zelo bi se ustreglo podpisaneu odboru, ko bi se v krajih, kjer je izseljevanje v navadi, dobile osebe, ki bi hotele sprejeti službo za upnikov. Ti naj bi posredovali med odborom in izseljenci.

Kam se obračajte.

Družba je že pričela svoje poslovanje. Navodila v izseljeniških zadevah daje brezplačno dr. Frančišek Pavletič, odvetnik v Gorici in sicer v hiši »Centralne posojilnice« (Jos. Verdija tekališče šte. 32, I. nadstr.)

Pisma zadevajoča društvo ter denarni prispevki naj se pošiljajo dr. Josipu Ličanu, profesorju bogoslovja v Gorici (centr. semenišče).

Na agitacijo!

Podpisani odbor ponovno vabi vse rodoljube in rodoljubkinje k prijaznemu sodelovanju v dosego plemenitega smotra! Vsi dobromisleči naj ob vsaki dani priliki goreče agitirajo za novo Rafaelovo družbo! »A delo in trud naj Bog blagoslovi!«

Slovenska družba sv. Rafaela.

V Gorici, dné 14. oktobra 1912.

Josip Pavletič,

kanonik, župnik-dekan, t. č. predsednik.

Dr. Frančišek Pavletič,

odvetnik, t. č. podpredsednik.

Dr. Josip Ličan,

prof. bogoslovja, t. č. tajnik in blagajničar.

Anton Berlot,

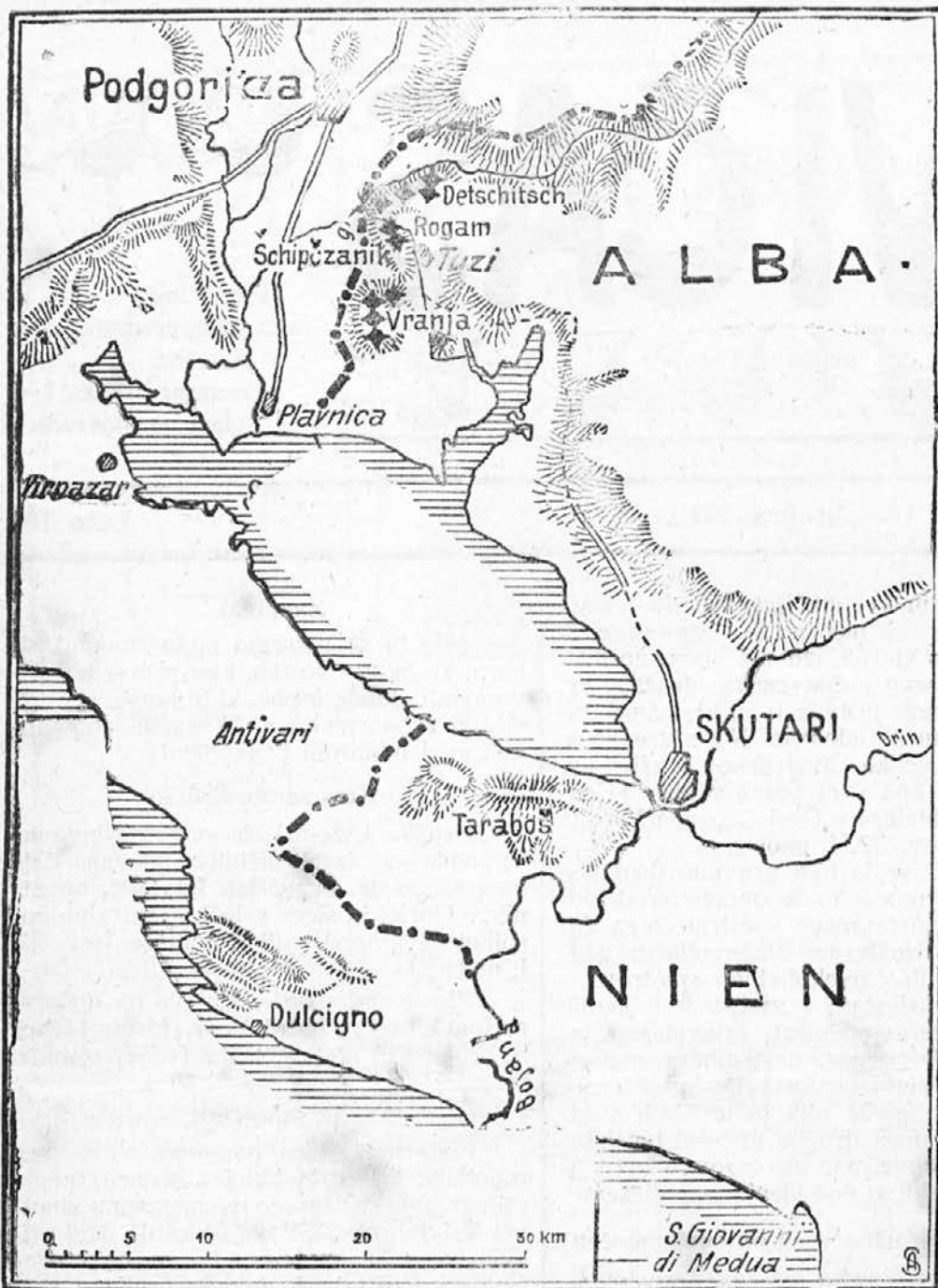
župnik-dekan, t. č. odbornik.

Josip Primožič,

župnik, t. č. odbornik.

Vojna na Balkanu.

Položaj na Balkanu se je od zadnjč temeljito premenil! Pred vsem poročamo, da se je vojna med med Srbi, Bolgari Grki ter na drugi strani med Turki že pričela, kakor nam poročajo brzobjavi, ki smo jih dobili sinoči:

Splošna vojna je izbruhnila!

Carigrad 17. 5h pop. Turška vlada je ukazala turškim četam, naj prekoračijo mejo Bulgarske in Srbije ter začno boj.

Sofija 17. 5h pop. Bolgarski kralj je odpotoval v glavni stan.

Beligrad 17. 5h pop. Srbski prestolonaslednik je to jutro odšel proti Nišu s svojim spremstvom.

Atene 17. (Uradno) Dve grški ladji topničarki sta pripluli skozi morsko ožino pri Prevezi do Vojnice. Turki niso mogli tega zabraniti.

Te brzojavke kažejo, da se je vojna na celi črti že začela. Poročil pa še nimamo. Zato se v tem poročilu omejimo le na prodiranje Črnogorcev, ki je zmagovito.

Zmagoslavno prodiranje Črnogorcev.

Črnogorske čete so 9. t. m. prekoračile turško mejo na 3 straneh. **Prva kolona**, ki jo poveljuje princ Danilo in ki je najmočnejša, prodira proti Skadru (ki je na naši karti zaznamovan s Skutari) od severne strani. — **Druga kolona** pod poveljstvom generala Martinoviča prodira proti Skadru od Bara (na zemljevidu Antivari). — **Tretja kolona** pod generalom Vukotičem pa se bojuje na severu proti Sandžaku — Novemu Pazarju ter skuša dobiti zvezo s Srbi. Tega bojišča ni več na našem zemljevidu.

Zmagonosni boji prve kolone. Glavni stan je 9. t. m. imel ta oddelek v Podgorici, ki je še v Črnigori. Od tu so prodirali Črnogorci proti jugu ter so v hudih in silno krvavih bojih vzeli v teh dneh celo vrsto turških utrdb. **Dne 10. t. m.** so po krvavem boju, ki je trajal tudi cel prejšnji dan, vzeli **utrdbu Dečič**, ki je blizu meje. Turki so se hrabro borili. Črnogorci so vjeli mnogo Turkov s poveljnikom ter zaplenili 4 topo-

ve. Z vjetniki Črnogorci prav lepo ravna jo. Črnogorcem so se pridružili katoliški Albanci. — Dečič je padel ob 11h dopoldne, nakar so se Črnogorci še isti dan takoj vrgli na silno močno trdnjavo **Tuzi**, ki je branilo več tisoč Turkov. Predno pa je bilo mogoče vzeti Tuzi, so morali Črnogorci po krvavem boju vzeti utrdbo **Šipčani**, ki jo tudi vidimo na karti, kar so dosegli še 10. t. m. pozno zvečer. Nato so se še ponoči vrgli na utrdbi **Rogam in Vranjo**. Obe utrdbi so Črnogorci osvojili danes teden upoldne, nakar so pričeli oblegati močno utrjeni **Tuzi**. Obkolili so ga od vseh strani. Turki so ga ljuti branili, ker je to zadnja večja in močnejša trdnjava pred Skadrom. Tu so se Turki tako srdito branili, da so se Črnogorci morali celo umakniti. — Toda črnogorski junaki niso odnehali. Dne 14. t. m. se je črnogorska pehota ravno pripravljala, da napade z vso silo Tuzi, ko prijala iz trdnjave častnik z belo zastavo, znamenje, da se posadka uda. V osvojenih utrdbah Tuzi, Šipčani in Vranja je bilo 5000 turških vojakov, ki so jih vjeli Črnogorci. — Črnogorci so nato nadalje prodirali proti Skadru ter so vzeli trdnjavo **Hum** (ki je pa ni na karti). Sedaj jim je pot do Skadra prosta ter ga obležejo od severne strani.

Hudi boji druge kolone. General Martinovič prodira od Bara (Antivari) med Jadranskim morjem in Skadrim jezerom (Skadrsko jezero je na karti narisano, a imena ni gori). Ta armada je prekoračila reko Bojano ter začela napadati močno utrdbo **Taraboš** na južni strani jezera prav pred Skadrom. Tu se je kakih 1000 Črnogorcev dne 13. t. m. ponoči ravno pripravljalo, da napade trdnjavo, ko jih je obsvetil električni metalec svetlobe. Takoj so Turki začeli na nje strahovito streljati z brzostrelnimi topovi. Častnikj so zapovedovali, naj se četa umakne. A Črnogorci niso hoteli niti za ped nazaj ter so drvelj smrti nasproti. V tem divjem smrtnem boju jih je padlo na stotine; a eno predutrdbo so Turkom le vzeli. Ko to pišemo, nam ni še znano, če je Taraboš padel. Pač na se širijo nepotriene vesti, da je celo Skader že padel v roke Črnogorcev.

Tretja kolona pod generalom Vukotičem (glej sliko!) prodira proti severu ter

General Vukotić.

Čonogorski rezervisti pozdravljajo napoved vojne.

je vzela Bjelopolje. Pred Beramani so se pa vneli krvavi boji, ki so trajali skoro teden dni. Turki so Berame srdito branili, vendar poročajo brzovjake z dne 17. t. m., da so tudi Berame padle.

Črnogorske izgube so velikanske, ker Črnogorci nič ne pazijo nase, ampak brez strahu drve v smrt. V dosedanjih bojih so Črnogorci izgubili blizu 2000 mož mrtvih in ranjenih, kar je zelo veliko. Črnogorski kralj je zapovedal vsem četam, naj pazijo na se in naj se ne izpostavljajo nevarnosti, kjer ni potreba.

Junaški Črnogorci.

Lepe in ginljive vzglede poroča »Slovenčev« dopisnik z bojišča. Vzglede kažejo črnogorsko junaštvo v taki meri, da mi tega niti razumeti nemoremo.

Med ranjenci je starec blizu sedemdesetih let, sam je lahko ranjen, toda na bojišču sta padla dva njegova sina, tretji je težko ranjen, četrti je še na bojišču. Včeraj je obiskovala ranjence kraljica, in ko je zvedela starčovo osodo, se je ponudila, da mu osvobodi najmlajšega sina iz vojske. Toda starec je zajokal in rekel: »Ljubše mi je, da me na kose razsekate, nego da doživim tako sramoto.«

Ondi leži drugi starček, zastavonoša svojega bataljona; sam je lahko ranjen, v boju pa je izgubil sina. Vprašam ga: »Kako je, očka?« »E, hvala Bogu, čez kak dan grem nazaj, da maščujem sina; zanj mi je žal, toda — hvala Bogu!

Na bojišču sta se borila drug ob drugem oče in sin. V dežju krogel opazi starec, da se mu je sin, zadet v nogo, zgrudil. Hitro se vleže čežen, da ga s svojim telesom brani. Ko so po boju pobirali ranjence, so morali mrtvega očeta potegniti s sina, ki je še živel.

Dr. Metanović nam je danes pripovedoval, da je te dni v Podgorici obvezal nad deset ranjenih starčkov nad 75 let starih.

Neki uradnik pa mi je s solzami v očeh pravil, da ima 72letnega očeta, ki je šel prostovoljno na bojišče, in sedaj sin ne ve, ali je še živ ali mrtev. Sploh je čudno, da je med temi ranjenci večina starčkov — junakov. Vsled izgube krvi in bolečin leže onemogli in so mili za pogled — kakor jagnjeta. Toda, da le spomniš boja, pa se jim zažare oči — ti se znajo boriti!

Še nekaj! Tu med ranjenci leži tudi ena črnogorska žena. Mlada je še, komaj dva meseca poročena. Vojna ji je pobrala od doma moža, starega očeta in dva brata. Ob soirotelem ognjišču je ostala sama s staro taščo. Tedaj je prišel glas, da vojak v taboru nimajo hrane. In ona, ljubeča žena, zbere skupaj tisto malo, kar je bilo v hiši ter se poda na bojišče — da svojem prinese okrepčil. Ko je prispela na bojišče, je boj najhujše divjal; toda ona se ne zmeni za to, marveč hodi med vrstami in išče svojega moža. Mislila je pač, da se bo mož lažje bojeval in bo varnejši, ako bo ona pri njem. Ravno v hipu pa, ko je dospela do njega, počí zopet s trdnjave in žena se v prsi zadeta zgrudi na tla. Sedaj leži tu bleda in slaba in zdravnik ima malo nade, da bi ozdravila. Pa njej sami ni na tem: »Hvala Bogu, da kroglja ni zadela njega; bilo bi ga mnogo bolj škoda nego mene.«

Turki.

Fanatizem mohamedove vere je navdušil zopet vse Mohamedane za boj proti kristjanom. Pred združenji Albanci so se razdelili. Katoličani pomagajo Črnogorcem, Mohamedani Turkom. Da so katoliški Albanci zapustili Turke, je vzrok ta, da so jim Črnogorci vedno pomagali. Turški poveljnik Esad paša, ki je sedaj hitel Skadru na pomoč, je bil tako nepreviden, da je ropal in moril po turški šegi po vaseh katoliških Albancev. To je slednje pobunilo, da so napadli turški bataljon, ki je

bil za zadnjo stražo in ga uničili. Turki delajo kot divjaki. V neki vasi so vjeli 5 deklet, jih oskrunili in umorili. Drugod so upelili katoliško cerkev, ki so jo revni Albanci s težavo sezidali. Naša država pa, ki ima pokroviteljstvo nad temi Albanci, ne stori nič. — Medtem pa se Turki in mohamedanski Albanci pripravljajo za ljut boj proti kristjanom. Bati se je, da v turških mestih začne klanje kristjanov.

Turško vojno brodovje je odjadralo v Črnomorje. Zdi se, da da hoče napasti bolgarske luke.

Turška armada ob bolgarski meji šteje 142.000 mož. Zdi se pa, da sedaj turška vojska ne bo več tako močna ko v prejšnjih vojskah. Vzrok ta: Prej so služili v vojski sami Mohamedanci, ki so se borili za turško vero. Sedaj pa je v armadi polno kristjanov, ki se bodo morali boriti proti lastnim bratom. To bo Turke slabilo, kar se je že pokazalo v bojih s Črnogorci. Tu so Turkom cela krdela dezertirala. Čez srbsko mejo prihaja polno turških vojakov, ki vstopajo v srbsko vojsko.

Turški vojaki so pri Ristovcu napadli srbsko mejo. Po hudem boju so Srbi Turke vrgli nazaj.

Grška anektirala otok Kreto.

Dne 14. t. m. je grška zbornica sklenila, da turški otok Kreta odslej pripada Grški.

V seji grške zbornice dne 14. t. m., ki so se je udeležili tudi krečanski poslanci, je izjavil grški ministerski predsednik Venizelos, da grška vlada akceptira unio-skupščine in da formalno izjavlja, da obstoja zdaj za Kreto in Grško le ena sama zbornica. Venizelos je nato pozval krečanske poslance, naj se vrnejo na Kerto, kjer se izvedejo nove volitve po določilih grške ustave. Končno je še grški ministerski predsednik izjavil, da sicer Grška želi mir, a da ker je moralno in materialno krepka in močna s podporo zvezinih držav, kljubuje zmagovito vsem nevarnostim.

Vstaške čete.

Vstaške bolgarske in srbske čete v Macedoniji, Stari Srbiji in Sandžaku delajo Turkom velike preglavice. Klanje je na na obeh straneh neusmiljeno.

Sofijsko »Utro« poroča z meje: »Iregulerni bulgarski vojaki, ki jim poveljujeta Sandanski in Črnopejec, so zasedli prelaz Kresne, ki vodi v Solun. Prelaze so Bulgari močno utrdili. Zbarnih je na Kresni 2000 oboroženih četašev in 1000 kmetov. Sodi-jo, da so pozicije nepremagljive. V Čumaji so četaši s peklenskim strojem pognali v zrak turško vojašnico. Ubityh je veliko turških vojakov in je pogorelo veliko hiš.

Evropska diplomacija.

Evropska diplomacija neve, kaj naj stori, ker balkanske države se na Evropo več ne ozirajo. Sedaj hočejo velevlasti sklicati skupno posvetovanje. Med Rusijo in Avstrijo vlada baje popolna edinost.

Novejša poročila.

Sofija, 17. oktobra. Danes je brez vsake vojne proklamacije vojska na celi črti izbruhnila. Na bulgarski meji so se boji že včeraj oziroma danes ponoči začeli.

Sofija, 17. oktobra. Po zadnjih vesteh se bijejo ob bulgarski in srbski meji hudi boji.

Belgrad, 17. oktobra. Na meji so se že včeraj začeli boji. Prišlo je do resnega spopada pri Pretolacu in Marbare in sicer med Albanci in Srbi. Boj je bil ljut, ker je morala stopiti v akcijo tudi srbska artiljerija. Padlo je na srbski strani 10 mož, 40 je ranjenih, Albanci pa imajo 200 mrtvih.

Belgrad, Srbski vladi došla uradna poročila javljajo o novem napadu turških čet, ki so vdrle pri Prepolcu v Srbijo. Tam se je včeraj celi dan vršil boj ki se ga je udeležila tudi srbska artiljerija in danes se uradno javlja, da imajo Srbi 10 mrtvih in 20 ranjenih. Turki pa štejejo baje 200 mrtvih. Po hudem spopadu so pognali Srbi Turke preko meje, a ker jim še vlada ne dovoli, da bi jo prekoračili, so Turki nadaljevali z ognjem.

Po svetu.

Mir med Italijo in Turčijo — sklenjen.

Naenkrat se je izvršilo! Lahi so izdali balkanske narode ter se sami okoristili na njih račun. Turčija je bila v stiski, zato je Lahom ugodila vse, kar so hoteli. Lahi s svojo močjo bi ne bili ugnali Turkov. Sedaj pa so pustili na cedilu Balkan! Ni lepo! — Na Hrvaškem Čuvaj zopet besni in skuša razdražiti Hrvate do skrajnosti. Avstrija naj vendar že enkrat spravi s pota tega človeka! — Štajerski deželni zbor bo najbrže razpuščen. Slovenci nočejo ustaviti obstrukcijo, s katero hočejo Nemce prisiliti, da dajo Slovincem njih pravice. — Na Roosevelta, bivšega predsednika Amriškega, ki sedaj kandidira, je streljal neki socialist in ga nevarno ranil.

Slov. Straža potrebuje pomoči!

Ljstek.

Junaštvo in zvestoba.

Nemški spisal: JOŽEF SPILLMANN D. J.

(Dalje.)

Tedaj je prinesla Blanše vest domu, da bodo prihodnjo noč iskali po vsem mestu za orožjem in osumljenci. Oglasi po ulicah so oznanjali, da se ne sme od četrte ure popoldne nihče ganiti z doma. Nobeden voz ne sme voziti in nikdo ne sme iz mesta. Kogar dobe zunaj stanovanja, ga kot osumljenca primejo; istotako vse, pri katerih najdejo orožje. „Splošna morilna noč bo“, je zdihovala starka. „Glasno govore po cestah, da mislijo pomoriti vse kraljeve privržence. In rdeča Babét mi je grozila s pestjo ter dejala, da že vedo, da je tukaj skrit o j gospodar z drugimi ljudskimi sovražniki in da jih najdejo. In potem lahko stegnem svoj vrat „skozi okence“ — tako pravijo temu strašnemu stroju, viseči sekiri, na Karusejskem trgu.“

Ljstek.

Pismo Žefovo z Dunaja.

4. Na Dunaju.

Zdej pa res verjamem, de lde tud brz glave akul hodja. Sam na sebe sm probiru ta resnica. Tiste dni na Duni nism znou še da pet štet. Buh me uar anu svet Rak, de b se m le ki slabga na zgadila. Anu gledite, huda trpejne sm tud jest da kanca spiu.

Ad tistga beciklna sm je urezu naglih koraku pa anikantrad anu sm začeu gledat, či b nejč dabi u an autaramabil, de b se pejlu cesarje gledat. Komej sm biu adnga zajahu. »U Šenprun« sm djau anu sm papravu rekic, de b Dunajčni na rekli, da je kašna baraba u autaramabilu. »Hicika« sm zakriču anu že je začela tejč. Tam sprej je biu ku an kalourat anu tist Dunejčn, k je furu, je ceu cajt predu anu abraču. Ceu Duni je gledu. Adni sa se adkriual, ta druj sa se prklajnel anu tku naprej. Jest sm pa prou maška ana bržinka kadiu anu pazdraulu na use strani: »kut morgn, serbus, kristene kot, gob di ern, bi gec« an ki jest vem kaku še. Taužnt petelinu, če b me Zanut vidu, b gvišna mislu, de sm ministr za Tamažeua žindra.

Pa kakr se mi ni še abedna pasrejčla, se mi tud ta-le ni. Tam u ani kantrad prelti uen z ane mesnice an pes, k je biu ku tele velk anu skoč ad zad na maje karoca, me pategne uen anu ubog Žef je sedu glih na sred ceste. De b vidli, kašn špektakl je ratu! Dunejčn sa začel ploskat, ku de b bli nori. Jest nism vedu, al ploskaje mene, k sm tku fajn sedu, al tistmu normu psu, k je sedu glih prd mene anu me je tku nausmilena lpu gledu, de me je u resnic žalost prjemala. »Dabra s naredu pudl«, sm ga pahualu. »jest ti prou neč na zamirn, zatu kr špasi sa bli anu boda. Braua pudl, le bejš lepu pačas domou anu taje pasje mater pazdravi!« Pa je admaširu, ku an star general u penzjonu. (To pa se je Žefu gotovo le sanjalo!)

Tist dunejsk fojlk se je zmeram bel zbiru akul mene. Ustanem gare, skočm u lft anu zaupijem: »Perfluhte orsak bindiš nohamol, zjale duniske, al res nimate druj-

ga dela kakr radavednast past anu Bağıl cajt krast? Če se hitra na sprabte ad tu, grem dereht h cesarju anu mu povem, de nej uas dene use za 24 ur u špelkaumra al pa u španjge.« Adn je hitra reku: »Ja, ta se pa na špasa; le bejžma!« anu sa se sprabli.

Jezn sm biu, žalastn tud, ma še bel pa veseu, zatu kr tistga autaramabila ni blu več nazaj anu jest mu za uožne še nism plaču. »Serbus Nacli!« sm ad same zadalnast stisnu z grla anu sm skaču na an trambulaj. »A kortn pr Šenprun« sm djau pa nemška. Če na Duni ukažeš klabase anu gobe pa slabejska, ti prneseje gvišna kašne štrike anu omrele.

Prou neč mi ni blu žou, de sm se s trambulajem uozu. Use sm vidu, kar je za videt. Še mimu pirlamenta sm se pejlu. Pa sm prašu adnga anu sm djau: »Ti prijatu, ki je tu-le za na ženjska, k staji gare na vrhi tega šterna s palca u rakah?« »Tu-le je baginje« je reku. »Kašna baginje je«, sm se ujeziu, »ki boš ana baba z Bugam prmirju. Cgajnarca je, couprnca, pa ne baginje!« Kar prač sm se abruu, tku me je grizla.

»A ki vi nejč zastopte!« je uoni zakriču.

»Čak, ti še jest pakažem, kulki zastoptm!« sm djau anu sm ga pagrabu anu sm ga patisnu s trambulaje, da se je zuni useđu glih tku kakr jest paprej, k me je pes z autaramabila pategnu. Prou ad srca sm se mogu smejat. An pulcaj, k je mimo šou, mi je požugu; jest sm pa hitra-segnu u aržet, sm mu pamežiknu z ačmi anu sm mu vrgu ana klabasica, k sm je še s Šant Mihela s saba prnesu. Še salutiru m je, tku me je jemu rad. Jest sm si pa tud u čast šteu, de me držauni lde pazdrauleje anu sm se tku prklanu, de m je ues dnar z aržeta zletu. Glih štadiru sm, al sm use pabrau, k je kandikter zakriču, de sma pr Šenprunu. An Krajnc, k je že skara use soude zapravu, je gledu žalastna akul anu je peu:

»Kdur na Duni prit želi

Trebuh zuni nej pusti,

Če stotaka nima dva,

Nej astane rajš dama.«

Kaku je blo, bo pisu

Žef.

Kajzer jo je tolažil in dejal, da nas ne dobe. Kar je sumljivega, je že davno skrli v podzemskem hodniku in mi vsi pojdemo vanj, ko napoči noč.

Popoldne se je vrnil Brunner iz ulice Büsi. Zviti dečko je rekel, da mu je dišalo, da je pri nas dobra mišja luknja in ker mislijo bližnjo noč iti vsi pariški mački loviti miši, se mu je zdelo pametno, da prenoči pri nas. Obe gospe bosta brez njega to noč bolje opravila. Ker živita tam prav ponižno pod imenom „sestri Menár“, ju gotovo puste v miru; navzočnost tako brhkega služabnika kakor je on pa bi ju kljub navadnemu imenu osumila za aristokratini. Tako je brez slovesa odšel na dopust. Trajalo bi predolgo in gotovo bi ga obremenile z najnevarnejšimi pismi name — ne sicer mlajša, ki skuša zdaj ujeti gospoda polkovnika Salisa, temveč starejša, ki jo je že parkrat spremljal k Redingu.

Tako je pravil dečko. Kar je rekel o Izabeli, me je jezilo, da povem odkrito. Poznal sem Salisa predobro, da bi bil mislil, da se suče okoli deklice. Veljal je med svojimi tovariši vedno za resnega človeka, ki mu v tem ni nobeden kaj očital. Tudi mi je bila dobro znana njegova zvesta ljubezen do Ursine Pestaloci, ki jo je opeval v

svojih pesmih. Ne, če je bilo kaj na tem, kar je pravil Brunner, bila je krivda edino-le na straži Izabelini. In to se mi je zdelo zelo verjetno. Salis je imel nekaj očarujočega na sebi in je morai uplivati na tako deklo kakor je bila moja nevesta. „V njem vidi novo, veliko lepšo punčiko“, sem rekel sam pri sebi. „Ubogí otrok! ne sluti, da je nikdar ne dobi, ker Gavidenc ostane zvest svoji Ursini!“

Seveda sem se zelo varoval, da bi te misli ne izdal Brunnerju ali da bi ga ne uprašal le besedico o gospici Valdulerski, četudi se je zdelo, da tega pričakuje. Mesto tega sem ga izpraševal o obiskih pri Redingu in tedaj sem izvedel komaj verjetno novico! Marta mu je bila naročila, da je za oba kupil uniforme narodne brambe pri nekem kramarju in z nekim pisanim dovoljenjem, ki jima je napravil Salis, sta tako preoblečena že večkrat prišla v opatijsko ječo. Iz početka sem komaj veroval in mislil, da Brunner zopet pripoveduje kako svojo izmišljotino. Toda ne, bilo je tako. In v resnici prilegalo se je to moškemu Martinemu pogumu in njeni zvestobi. Kar se mi je izprva zdelo nežensko, spoznal sem, da je res v čast junaški ženi.

Brunner mi je nato pripovedoval, kako sta našla Redinga. Ležal je na bornem slamnatem posteljnjaku v kotu obokanega prostora, ki je bila prej zakrstija pri nekem stranskem oltarju, ko so še benediktinci bivali v opatiji Sen-Žrmen. Ni mu šlo tako slabo; rane na glavi so se mu skoro zacelile in tudi laketi, ki so mu ga zopet uravnali, mu ni povzročal prevč bolečin. Bil je seveda še zelo slab, ker je bil izgubil toliko krvi.

„Ko bi mogel le nekoliko uporabljati roko“, je dejal Brunner, „ne bila bi čarovnija pomoči mu, da ubeži. Sestavil sem si že čisto lep načrt. Zakristijino okno ne stoji preveč visoko nad nekim dvoriščem, kamor je z lestvo lahko priti iz vrta, ki se ga dotika. Dala sva mu že dobro pilo. Če se mu posreči prepiliti eden ali dva droga železne mreže, lahko ptička v temni noči izpustimo. In njegova žena mi je obljubila veliko napitnino, če se posreči. Toda počakati moramo še nekoliko, da vsaj malce pomore z roko.“

To je bil tedaj Brunnerjev in Martinijev načrt! To je bil vzrok, ki je nagnil Redingovo ženo k nevarni igri, da se je preoblekla, in ne le samo obisk! Toda morala sta še „počakati“ z rešitvijo. In kdo je mogel biti porok za to, da jima ostane še teden, da še en dan časa, predno udari vedno bolj grozeče ta bližajoča katastrofa?

XLIV.

V ulici de Blsi.

Napočila je grozna noč med 29. in 30. avgustom. Patrulje so korakale po mestnih ulicah. Od hiše do hiše so hodili odposlanci

raznih sekcij (mestnih oddelkov) in spremljali so jih oboroženci; kjer so le senco sumili o prebivavcih, razmetavali so vse navprek, razbijali vrata s kopiti, lomili zaboje in kovčke in kljub joku žensk in otrok so zgrabili vsakega „osumljenca“ ter ga vlekli v zapor. Čigar ime je stalo na listi sekcijskega odbora zaznamenovano s križem, temu je že bila določena smrt. Noč 29. avgusta pa ni zadostovala, in zato so se te hišne preiskave nadaljevale še ves 30. avgust in vso naslednjo noč. Kakih 8000 oseb so vrgli v ječe in večji del teh so pomorili bližnje dni.

Mej tem ko so se ta grozodejstva vršila, čakali smo v podzemljskem obočju, pripravljeni na beg, če bi slučajno zasledili vrata v klet. Dne 1. septembra pa se je slednjič Pariz na videz nekoliko umiril in upali smo si zopet nazaj v klet in konečno tudi gori v hišo. Kaj nam je vedela povedati dobra stara Blanšé! Kako je od straha skoro umrla, ko so malo pred polnočjo zaropotali udarci puškinih kopit na vrata in so ji z golo sabljo grozili, ako takoj ne izda starega Švicarja in njegove pajdaše, ki jih skriva. Toda natančno se je držala besed, katere ji je bil zabičil gospod veliki sodnik, in rekla, da je pripravljena sveto priseči, da ga ni v hiši. Peljala je nato komisarje po vseh prostorih in kotih; vse so prevrgli in razmetali, in v kleti je šele prestala smrten strah, ker tu so našli nek star gumb vojaške obleke s kraljevim znakom ter jo radi tega grozno nahrulili. Njeno življenje da je viselo la na tankem lasu. „Moj Bog, moj Bog!“ klicala je venomer. „Ako dočakam sto let, česar mi v tem hudem času Bog ne daj učkati, ne pozabim te noči!“

Blanšé je s tem povedala to, kar je čutilo tisoč in tisoč Parižanov. Toda ta noč je bila le začetek poznejših grozovitosti.

V soboto dne 1. septembra sem si upal poslati malega Jožka poizvedovat. Pozno zvečer se je vrnil, a ne sam. V veliko našo radost je privedel s seboj svojega nekaj let starejšega brata, ki ga po boju v Tilerijah ni bil več videl. Vedno je pravil, da ga bo zopet našel, ker moli vsak dan k sv. Jožefu, naj mu pomaga iskati izgubljenega brata. „In vedel sem, da usliši mojo prošnjo“, se je veselil sedaj. „Ko sem šel čez most sv. Mihaela in sem baš zopet molil očenaš k svojemu patronu, ki je tudi tako žalosten iskal malega Jezusa in ga tako veselo našel, tedaj mi je prišel nasproti Benedikt. Ah, kako sva radostno vskliknila, da so ljudje obstajali in govorili: ‚Dva Savojsca, ki sta se bila izgubila!‘ Heha, najino frančoščino so imeli za savojsko narečje!“

(Dalje prih.)

Iz naše organizacije.

Glasnik „Slov. kršč. soc. zveze“.

Občni zbor primorske S. K. S. Z. Slov. kršč. socialna zveza za Primorsko priredi svoj redni občni zbor dne 24. oktobra 1912 ob 10 in pol uri dop. v svojih prostorih, Gosposka ul. 6. II. dvorišče s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor predsednika, 2.) poročilo odborovo, 3.) poročilo o telovadni organizaciji »Orel«, 4.) sprememba pravil, 5.) volitev novega odbora in treh pregledovalcev računov, 6.) slučajnosti.

Za odbor:

Dr. Breclj, Dr. Česnik,
t. č. predsednik, t. č. tajnik.

Novo društvo. Namestništvo v Trstju je potrdilo pravila »Kat. slov. izobraževal. društva Zmaga« v Šempolaju.

Lokovec. Veselica našega izobr. društva na Rožnvenško nedeljo se je obnesla povsem dobro. Udeležba je bila zelo velika, zlasti iz sosednih občin, če tudi je bilo vreme zelo mrzlo. Pozdravil je tante veleč. g. župnik čepovanski, ki je čestital našim mladeničem, da so priredili če tudi preprosti: veselico brez plesa in jih bodril naj gredo vedno po začrtani poti v krščanskih načelih naprej preko vseh zaprek in nasprotev! Zelo ljubko je peval mešani zbor pod vodstvom ter predsednika. Veliko smeha je vzbudila burka »Prepirljiva soseda«. Izborna ma-

skirani igralci so igro izvrstno pogodili, in pokazali, kako se ljudje pripravljajo in tožarijo za oslovo senco in znosijo advokatom svoje težko prihranjene novce in dostikrat celo svoje posestvo za malenkostne stvari. Deklamacija »Hajdukova oporoka«, katero je izborna deklamirala Alojzija Šuligoj, nas je peljala na Balkan, kamor je sedaj obrnjen pogled celega sveta, kjer ječi pod turškim robstvom krššanski suženj slovan, in kako se Hajduk bori za svobodo svojega doma. Vso čast našim mladeničem, ki so priredili veselico ter s tem pokazali, da umevajo, da je treba ljudstvu dati pošteno zabavo, da si ne išče drugih pogubonosnih in zdravju škodljivih zabav. Jako lepo je bil napravljen in okrašen veseljeni prostor, katerega so za veselico napravili in s zelenjem okrasili naši možje, mladeniči in dekleta. Le neustrašeno naprej! Priredite nam kmalu zopet kako veselico! Zdravo! Poslušalec.

Lokovec. Iskreno zabvalo izreku odbor tuk. kat. slov. izobr. društva vsem ki so pripomogli da je veselica na Rožnvenško nedeljo dobro uspela, predvsem se zahvaljuje g. Klančarju za prepustitev prostora, Jerneju Kumar in Roku Vončina za deske in zelenje, vsem mladeničem in možem ki so napravljali prostor, dekletom za okrasitev. Veleč. župniku čepovanskemu za pozdrav, kakor tudi vsem udeležencem veselice, povsem pa gg. učiteljem Bajtu in Luku Pirih, ki sta nabrala v Kalu svoto 5 K 50 v namesto vstopnine k veselici. Enako se zahvaljujemo bratom Kalanom za darovani znesek. Odbor.

Naša mladina.

Podružnice S. D. Z., njeni člani, druge korporacije in slavno občinstvo se prosí, da naslavlja vsa pisma in pošiljatve ki zadevajo Slov. dijaško zvezo, na njenega tajnika: Ivana Žgur, stud. med. vet. Dunaj III. Rasumofskygasse 22. 11.

Rihemberg. Veselica M. kongregacije v Rihembergu se je izvršila zadnjo nedeljo v splošno zadovoljnost in je bila dobro obiskana. Točke so bile izbrane in posamezne res ginjlive. — Prireditev se p. o. n. v. ob vsakem vremenu dne 27. t. m. koj po blagoslovu. Domačim in sosednim prijateljem organizacij se priporočamo za obilno udeležbo!

Nemški Rut. Družbenico Mar. kongregacije, (gosp. urednik pomislite kak prehod!) ktere je bil 25. marca sprejel slovesno preč. g. J. Abram, se hrabro držé. Krepko so se sprijele sv. obhajila. Primerno družbeno sobo pripravljamo v gospodarskih poslopih pri farovžu. Parkrat je že pokazal svoje ognjeno oko novi skioptikon.

Osek. Prihodnjo nedeljo 20. t. m. bo v Oseku ustanovitev dekliške Merijine družbe. Priglasilo se je k sprejdmu nad 40 deklet — pač lepo število! — Slavnostno pridigo in sprejem bo imel veleč. g. dr. Kobal iz Gorice, slovesni blagoslov veleč. gosp. župnik Grča. Ustanovitve se udeleži tudi Marijina Družba iz Čenič z zastavo.

Zadružništvo.

Kovaška zadruga v Lokovcu. Namestništvo je vzelo na znanje pravila »Kovaške zadruge, reg. zadruge z omejenim jamstvom v Lokovcu«.

Lokovec. Kovaška zadruge v Lokovcu naznanja svojim članom in vsem, ki nameravajo pristopiti k zadruzi kot člani, da bo v ta namen sestanek dne 27. t. m. Vabimo vse, naj se udeležijo tega sestanka.

Proti pijančevanju.

Arabska legenda. V Arabcih, ki so bili nekdanj kulturen narod, živi še dandanes ta-le legenda: Ko je Noe vsadil trto, se je priplazil hudič in jo poškopil s p a v o v o krvijo. Ko je trta pognala prve popke, je prišel zopet hudič k njej in jo polil z o p i č j o krvjo. Kmalu so se pokazali grozdiči. Hudič se ji zopet približa ter jo poškopri z l e v o v o k r v j o. Ko je pa sad že skoro dozorel, prisopiha hudič zopet k trti ter jo polije še s p r e s i č j e v o krvjo. Tako je bila trta škropljena s četverovrstno krvjo. — V tem oziru so Arabci gotovo pametnejši od nas, ker so spoznali koliko škode in greha povzroči pijančevanje. Ko pride človek v krčmo in spiže nekoliko kozarcev vina, začne šopiriti in bahati kakor pav. Če spiže pol litrčka več, začne uganjati neumnosti in oponašati druge kot opica. Seveda so drugi ljudje začno smejati njegovim neumnostim in on okorajžen naroči cel liter. Med tem časom pride do prepira in on postane drzen in divji ko lev. Steklenice, kozarci in stoli letijo kot aeroplani po sobi, dokler se ne ustavijo na kaki glavi. Pri tem delu se dotičnik zelo utruji in žeja ga muči do smrti. Ale še pol litrčka! Ko izpije, ga noge ne držijo več po koncu. — Krčmar je še tako usmiljen, da ga pelje pred vrata, odkoder se z velikim trudom spravi dalje, dokler ne pade v kak jarek, kjer obleži do jutra kot prešič v gnoju.

Kako je to mogoče?

Zelo čudno se nam zdi postopanje gospoda profesorja dr. O s v a l d a na gimnaziji, ki nalaga dijakom, da si morajo za nemal denar nabaviti knjige, ki za pouk v slovenščini niso niti določene niti predpisane. Tako so si morali n. pr. dijaki VIII. razreda kupiti knjigo »Slovanski svet«, ki jo je izdala »Omladina« (kar je zelo značilno, kdor vé, kake namene ima svobodomiselna »Omladina« na Slovenskem!) V ti knjigi skuša tudi socialdemokrat dr. Lončar podati Socijalno zgodovino Slovencev, ki je zelo karakteristična, kajti ta pisec vidi v katoliški veri povsod onega činitelja, ki je Slovence vedno oviral v njih razvoju in kulturnih težnjah. Reformacija mu je kar naravnost kulturna potreba. Po njegovem mnenju bi bilo na korist slovenske narodnosti, če bi bilo luteranstvo zmagalo v Slovencih. Povzdiguje tudi proti katoliški veri janzenizem in jožefinizem ter uvaža razločke med prvotnim in srednjeveškim krščanstvom. — **Iz vsega se jasno vidi, da nima pisec prav nobenega pravega poima o katoliški veri,** ki jo mrzi ter njej nasproti povzdiguje luteranstvo, janzenizem, jožefinizem, prosvitljenost ter moderne pridobitve, kakor so odprava konkordata in šolski zakon. V luči tega stališča ter svojih **predsodkov** glede katoliške cerkve potem seveda **čisto neznanstveno** presoja preteklost Slovencev. Čitatelj pa naj sprejema njegove predsodke kot svoje nazore, njegova izvajanja pa za edino prava!

Mi prav odločno protestiramo, da se take knjige s a m o v o l j n o o uvajajo v

šolski pouk; prav odločno, protestiramo, da se dijakom naroča, da kupujejo take knjige za denar, ki bi ga stokrat bolje porabili za nabavo kakega družega dobrega dela, ter se jih sili, širiti spise, ki mrzijo kar je katoličanom najsvetejše, in ki jih tako vodijo na pota k svobodomiselstvu.

Res je, da se zadevni c. kr. deželni šolski nadzornik prav nič ne briga za pouk slovenščine na naših srednjih šolah; saj ne prihaja sploh nikdar nadzorovat. Toda če se on ne briga, se hoče brigati vsaj javnost — vsaj toliko, da se ne bodo uvajale v šole knjige, ki so posvečenemu znanemu češkemu svobodomislcu in rusofilu dr. Kramažu, in čijih vsebina žali in mora žaliti versko prepričanje vsakega katoliško mislečega človeka.

Svečarskega učenca

sprejme

J. KOPAČ, Gorica, ulica sv. Antona št. 7. — Pogoji se poizvedo tam.

Novice.

Nevarno je obolet č. g. Jožef K o s e c, župnik v Kamnjah. Podvrgel se je operaciji na slepem črevesu. Nahaja se v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici. Gospodu župniku želimo, da bi kmalu okreval ter ga v ta namen priporočamo v molitev vsem!

Ob sklepu lista nam poročajo, da g. župnik K o s e c **ni še izven nevarnosti.**

Jugoslovanski sestanek v Ljubljani. Dne 19. in 20. t. m. se bo v Ljubljani vršil važen sestanek jugoslovanskih državnih in deželnih poslancev, ki pripadajo Vseslovenski ljudski Stranki in Hrvaški Stranki Prava. Z ozirom na prevažne dogodke na jugu utegne ta sestanek imeti velikanski pomen. Obenem se tiste dni vrši v Ljubljani jugoslovanski časnikarski sestanek.

Berite in širite »Novi Čas«! Važne stvari se gode sedaj na našem jugu. Vsakdo se pač zanima za usodo naših bratov na Balkanu. »Novi Čas« bo o teh dogodkih obširno poročal, pojasnjeval dogodke s slikami. Poskrbeli bomo tudi za najnovejše vesti, tako da bodo naši čitatelji dobivali pregled dogodkov celega tedna in na koncu najnovejša poročila. — Kakor doslej — bomo tudi naprej vedno stali v boju proti verskim narodnim in gospodarskim sovražnikom našega ljudstva! Zato: **Veselo na delo!**

Orli na evharističnem kongresu. Dve jako lepi razglednici iz spreveda slovenskih »Orlov« na evharističnem kongresu na Dunaju sta izšli. Cena po 24 v. Dobiva jo se v »prodajalni Katoliškega tiskovnega društva v Gorici«.

Zemljevid Balkanskega polotoka se dobiva v prodajalni »Katoliškega tiskovnega društva v Gorici«. Cena 1 K 20 v. po pošti 10 v. več. Zemljevid je jako pregleden ter za zasledovanje dogodkov na Balkanu jako pripraven.

Spominski album z evharističnega kongresa je ravnokar izšel s krasnimi slikami. Cena 2 K, elegantno vezano 6 K. Dobiva se v »Prodajalni Katoliškega tiskovnega društva v Gorici«.

Kipi, barvani kakor: Srce Jezusovo, Srce Marijino, Brezmadežno Spočetje, Sv. Antona in razni drugi v visokosti 30, 40 in 50 cm. priporoča prodajalna Katoliškega tiskovnega društva v Gorici.

Odlikovanje. Cesar je podelil vlč. g. župniku Jakobu Aljaž zlati zaslužni križec.

Cesarjeva vnukinja v Gorici. Cesarjeva vnukinja nadvojvodinja Elizabeta Frančiška se je poročila z grofom Waldburgom, ki je nadporočnik pri 5. dragonskem polku. Grof Waldburg je že kupil vilo Brunetti na Solkanski cesti, kjer bo s svojo visoko soprogo stanoval.

Hrvaško in slovensko katoliško izobraženstvo. Vrste naše bratske hrvaške katoliško-narodne inteligence se vedno bolj množe, vedno večje je tudi število onih, ki podvršenih študijah zastopajo naše ideje širom troedine kraljevine Hrvatske. Imamo že na Hrvaškem lepo število naših profesorjev, tudi par zdravnikov itd. in te dni je otvoril dr. Stjepan Markulin, ustanovitelj »Domageja« in navdušen prijatelj Slovencev, svojo lastno odvetniško pisarno v Zagrebu, Kurelčeva ulica št. 5. To je prvi bratski advokat, ki je kri naše krvi, ki je eden izmed najzaslužnejših voditeljev mladega kat. pokreta med hratsko mladino. Mi mlademu gospodu doktorju in celi njegovi družini k uspehu najiskreneje častitamo in želimo mnogo sreče na pot. Slovence pa, ki bi imeli v Zagrebu posla v pravnih zadevah, opozarjamo tem potom na našega novega advokata dr. Markulina.

Neumno pačenje slovenskih imen. — Hudajužna: Gospodje pri železnici tukaj se preveč trudijo s pačenjem slovenskih naslovov. Taki prevodi pa so tuintam jako spakedrani. N. pr. »Vipavsko kmetijsko društvo« preložijo gospodje v »B a u e r n v e r e i n« in Wippah. To društvo se imenuje »Vipavsko kmetijsko društvo« ali pa — če že hočete ponemčiti — »Landwirtschaftlicher Verein«! Ali ni bolje slovenski oddani naslov napisati? Ali misli kak mož pri železnici, da dobi zlat knof iz Berlina?

Poročila sta se pri Sv. Luciji g. Fr. Bizjak, želez. asistent, z gdč. Marijo Vuga.

Zrakoplovci so zopet dospeli v Gorico. Poveljeval jim bo nadporočnik Stohanzl. Bog daj, da bi ne bilo nesreč!

Stoletni jubilej 5. dragonskega polka. Dne 16. t. m. je minulo sto let od krvave bitke 3 dnevne pri Lipskem, kjer so združene avstrijske, pruske in ruske čete porazile Napoleona. V tej bitki se je odlikoval predvsem sedmi dragonski polk št. 5, ki nosi ime ruskega carja »Nikolaja I.« Pri tej priliki opomnimo, da je ta polk že skoro 200 let star ter da so predniki tega polka že dvakrat zmagonosno jezdili v Pariz. Tedaj je bil ta polk kirasirski.

Jabolčni cvet. Iz Srednjega nam poročajo, da je ondi jablana pognala lep cvet, kar je posebno zanimavo radi tega, ker je tako hud mraz in jesen že precej pozna.

Zdivjana telica poškodovala starčka. V Rihenbergu je ponesrečil dne 15. t. m. 64.letni Franc Piščanc domače Jošev. Vodil je telico na vrvi, katero si je bil ovil krog prsta. Žival je pri Birsih zdivjala in starčka vlekla skozi vas. — Nahaja se v bolnišnici težko poškodovan. — Te vrste nesreče so prepogoste, zato svarimo, naj se v takem delu vrv le na lahko drži v roki.

Najstarejša trta. Iz Vel. Dola na Krasu nam poročajo: Trgatev je končana. Letina je srednje dobra. Pri nas raste pred cerkvijo silno stara trta, ki je gotovo najstarejša v Evropi. Pokriva s trtjem 200 m². Debla ne obseže noben mož. Letos je dala 200 litrov vina, toda dala ga je tudi že 300 litrov. — Pri nas imamo kar 3 prodajalne, katerih ena je naprodaj s hišo in vrtom vred.

Nesreča na postaji. Iz Nabrežine: Štiriletni sinček g. nadpoštarja Kampjuta je padel na postaji na železniški tir 3 m globoko in se je zelo hudo poškodoval.

Napredek v domači industriji. Podmelec: G. Križnič prireja novo tovarno za umetni led. Tekmoval bode baje s tržaškimi velikimtrgovizaledinga pošiljal menda še v Benetke. Ves ustroj bode opremljen z modernimi iznajdbami. Za kurjavo n. pr. se bodo porabljali odpadki t. j. oblajne itd. iz bližnje mizarske delavnice. Nastala para se bode pred izdelovanjem ledu uporabljala še za katero drugo gonilno moč. G. Križnič je izvežban tehnik in je veliko potoval po Nemčiji. Čestitamo mu na tej novi pridobitvi na domačih tleh.

Umor. V nedeljo proti večeru sta dva pijana fanta v Dobropoljah na Dolenjskem umorila posestnika Janeza Drobničiča, ki ju je svaril, naj ne preklinjata tako grdo, ko je Gospodov dan. Vsled svarila jezna sta zločinca z noži napadla ubogega Drobničiča, ki je bil takoj mrtev. Rajnik je bil vrl katoliški mož, čegar sin je načelnik Orla. Ena hči študira na učiteljski v Gorici. Zločinca sta znana pretepača in pijanca, ki sta huda nasprotnika katoliških organizacij.

Važna iznajdba za vinorejce. Novo praktično iznajdbo, s katero se vsaka stara grozdna stiskalnica spremeni v hidravlično stiskalnico, si vsakdo lahko ogleda v delu v nedeljo dne 20., ponedeljek 21. in torek 22. oktobra 1912. l. od 8. ure zjutraj do 6. ure popoldne pod verando hotela Union v Gorici. Prost vstop. Ravnateljstvo hidrotehničnega zavoda na Dunaju.

Novice iz Baške Grape. Grahovo: Gospoda vikarja ni in ga ni. Lepo smo farovž popravili in prebarvali. Č. g. upravitelj skrbi za nas, kar more. Pa dolg čas nam je, ker nimamo vsak dan sv. maše. Pa vsem tudi ni dolg čas. Upamo pa, da kmalu dobimo novega g. dušnega pastirja. — Koritnica: Pastirčki še sedaj pasejo okoli 70 lepih koz. Toraj ne bo še konec te ljube — tako neumno preganjane živalice.

Še enkrat volitve v Šempasu. Gosp. nadučitelj nam je poslal:

Slavno uredništvo! Z ozirom na notico: Kako liberalci delajo volitve v 39. št. »Novega Časa« z dne 27. septembra 1912. zahtevam, da se objavi na podlagi § 19. zak. z dne 17. dec. 1862 v eni prihodnjih dveh števil »Novega Časa« na istem mestu z istimi črkami sledeči popravek: »Ni res, da je vrhovni voditelj liberalcev g. nadučitelj Fran Križman rekel: »Nekaj plača naša posojilnica, nekaj pa občina... vsaj bomo tako kmali mi gospodarji vsega.« Res pa je, da nadučitelj Fran Križman ni vrhovni voditelj liberalcev in res je tudi, da ni rekel ničesar. S spoštovanjem Fran Križman, nadučitelj. Šempas, 3. oktobra 1912.

Dasiravno bi popravek lahko vrgli v koš, ga vendar radi prijavimo ker nam je dragoceni dokaz, kako se g. nadučitelj Fr. Križman zagovarja! On taji, da bi bil vrhovni voditelj liberalcev. To mu radi priznavamo! »Novi Čas« tudi ni nikdar trdil, da bi bil g. Križman voditelj liberalcev, pač pa ostanemo pri trditvi, da je voditelj šempaskih liberalcev, ter to trditev tudi podkrepimo z dokazi: On je ustanovitelj in voditelj liberalnega »Bralnega društva« v Šempasu, on je ustanovitelj in duša liberalne tamošnje »Kmečke posojilnice«, dalje je on glavni steber liberalne »Vinarske zadruge« v Šempasu, on je tudi prvi voditelj liberalnih »Sokolov« v Šempasu, on je tudi glava liberalne podružnice sv. Cirila in Metoda, on je bil vrhovni voditelj agitacije pri občinskih volitvah za liberalno stranko v Šempasu, od njega so prihajala vrhovna povelja in določbe, on sam je po hišah strastno agitiral proti kandidatu S. L. S. in če hočete, on je tudi podiratelj stare edinosti in vzajemnosti v Šempasu, kajti on je podrl edinstvo v »Bralnem društvu« in on je vzrok needinosti pri zadnjih starašinskih volitvah. Torej je vendar res, kar vsi občinarji priznavajo, da je on vrhovni voditelj liberalcev v Šempasu. Ako ravno pa nima naslova vrhovni voditelj, je pa vendarle pravi in dejanski voditelj liberalcev. Dalje trdi gosp. Križman, da »ni rekel ničesar« — to je kdo plača stroške za liberalno agitacijo. Seveda to taji, kakor so tudi drugi liberalci o priliki preiskave tajili.* Res je, da je Križman pisal pismo, da bodo novi starašini pokrili agitacijske stroške; ker pa te izjave večina njih ni hotela podpisati, je Križman izjavil, da nekaj plača naša Posojilnica, nekaj pa občina. Za to izjavo imamo prič. G. Križman je tudi tisti, ki je nasvetoval, da naj začasno kmečka posojilnica založi denar za agitacijsko pijačo. On je tudi v prič. Josipa Hvala in Josipa Komela obljubil prispevati k tem stroškom za 20 K. G. Križman se je svojo izjavo »da ni rekel ničesar« — globoko ponižal. To ni možko!

Novice iz Nemškega Ruta. »Solnce popravljajo!« je dejal star mož nekoč. In prav je imel. Letos smo imeli dolgo dolgo sam dež. Nekateri pridejki so za nič, n. pr. pozna ajda, orehi i. t. d. Solnca ni bilo. A sedaj so nastopili vroči dnevi. Ljudje kopajo, orjejo, kosijo ajdo (ker se ne spla-

ča je žeti) v lahki poletni obleki. — V vsaki hiši peko dober kruh, a letos bo nekaterim primanjkovalo moke. No, kaj hočemo! Zahvalimo Boga, za to kar nam da. — Ljudje pripravljajo sadje za žganje. L. 1909 pravijo, da so ga pridelali okrog 3000 litrov. — Hrušek imamo neznansko veliko in sicer z različnimi starodavnimi imeni n. pr. tepka (Mostbirne), putti-bir (Butterbirne, urst-bir (Rostbirne), grin-bir (zeleznika: Grünbirn). Največ dela bira. Lanski mošt je bil krasen, rumen, sladek in precej močan. — Naši fantje in tudi možje so večinoma v tujini, na Rumunskem, kjer drvarijo. Še precej se zasluži pri tem delu. Pa nekateri imajo od tega več škode, ker težko zasluženi denar lahko miselno zapravijo. Tako je nekdo prihranil 6000 fl., danes nima nič. Vse je šlo. — Poštno nabiralnico ima sedaj cerkvenik J. K. Od februarja doslej je šlo od nas 16.000 K, došlo pa še več denarja. Vkljub temu prometu dobivamo pošto le 3 krat na teden. — Lep spomenik pok. preč. g. župniku Lazarju je postavil g. dedič pri cerkvi. — Zvonik je lani dobil nov klub, koje delo so zvršili vrli Crkljani: g. Skvarča in kleparski mojster in zlatar g. J. Obid. C. kr. verski zalog, prospeva k popravam s K 1600. — Drugega nič novega. Vse tiho. Le starašinska lipa, ki je baje ostala še iz časa Martina Lutra, mirno čuje pri cerkvi. tuintam pa zašumi z rumenimi listi in šepče, kot skrbna mati, ki moli za ranjke pod njo davno — davno pokopane otroke.

Mesnice se bodo od 1. nov. do 31. marca v Gorici zapirale ob delavnikih ob 6h zvečer. Ob nedeljah in praznikih bodo pa sploh zaprte.

Vojaški novinci 47. pešpolka so prišli v Gorico v sredo.

Nov oddelek vojaštva, imenovan saperji, je dospel v Gorico. Saperji so pionirjem podobni.

Novo vino se bo v Gorici smelo točiti še le s 1. novembrom.

Javno pohujšanje se pripravlja na Mirenski cesti. Posestniki hiš tamokrog ogorčeno protestirajo proti temu pohujšanju. Če se oblast že za drugo ne briga, naj skrbi, da se otroci ne bodo pohujševali!

Protestantovska propaganda v Furlaniji. Iz Brume v Furlaniji nam poročajo, da se ondi med prebivalstvom trudi luteranski pastor, da ljudi premoti za luteranstvo. Kakor znano, so tam ljudje bili razburjeni in nahujskani, ker je bil neki duhovnik prestavljen. To priliko pa so porabili luterani ter ljudi skušajo spraviti v svojo vero. Ubogo zaslepljeno ljudstvo!

Kinematografi po Gorici delajo grozno reklamo ter s slikami na stenah vzbujajo v ljudstvu vse strasti. Pri tem pa so še tapredržni, da tuptam dajo čisto »pobožne« predstave, le da mečejo ljudstvu pesek v oči. Policija naj bolj pazi na to pohujševanje ljudstva. Dunajska vlada je izdala obširne odloke proti kinematografom. V Gorici se oblast doslej še ni ganila v smislu teh odlokov. Zato o tem prihodnjič članek!

Vojaška straža ustrelila gluho nemega. V Podgorah v Galiciji je te dni avstrijski

vojak ustrelil nekega moža, ki ga je zalotil, ko je risal blizu utrdb. Mislili so, da je ruski špijon. Sedaj se je dognalo, da je ustreljeni bil neki gluhomec, ki ni slišal vojakovega klica.

Avstrijski vojak v turškem vjetništvu. Pret. dni je z Lloydovim parnikom došel v Trst Peter Kučera, vojak 86. pešpolka, ki je nastanjen ob turški meji. Pripovedoval je naslednjo zgodbo:

Pod poveljstvom nekega desetnika je bil s tremi vojaki na patrulji ob turški meji. Patruljo so pa zahrbtno napadli za skalo skriti trije turški orožniki, ustrelili desetnika, Kučero pa ujeli. Avstrijskega vojaka so odvedli v Carigrad, kjer so ga v ječo zaprli. Čez dva meseca so ga pa izven ječe za delo porabili. Ob neki priliki je Kučera ušel v avstrijski generalni konzulat, kjer se je končalo njegovo trpljenje. Konzulat je Kučero, ki je še nosil avstrijsko vojaško obleko, odposlal v Trst, kjer se je predstavil vojaški oblasti.

Sv. popotnica z aeroplanom. Iz Alžira v severni Afriki, kjer imajo Francozi svojo kolonijo, poročajo naslednjo zgodbo:

Polkovnik Largeot je bil pred dnevi pri rekognosciranju v pokrajini Tuaregov smrtno ranjen ter je zahteval pomoči duhovnikov. Ker pa duhovnika ni bilo v koloniji in je bila bližnja francoska naselbina 200 kilometrov oddaljena, bi ostala zadnja želja umirajočega neizpolnjena, ako bi se navzoči aviatik poročnik Bregard ne izjavil pripravljenega, da gre po duhovnika v naselbino z letalnim strojem. Dvignil se je torej z dovoljenjem svojega poveljnika v zrak, preletel v nekaj urah 200 kilometrov v Laghoul, vzela duhovnika k sebi na krov in prišel še pravočasno nazaj, da je previdel duhovnik težko ranjenega polkovnika z zakramenti za umirajoče, nakar je polkovnik kmalu izdihnil.

Za slovensko Alojzijevišče so darovali duhovljani iz Drežnice 51 K kot skupilo za nabrano pšenico. Bog plačaj!

Za Dijaško mizo je darovala — po našem upravnistvu gosp. B. 5 K. — Srčna hvala!

Officium defunctorum, v novi vatiškanski izdaji, z modernimi koralnimi notami, je pravkar izšel. Obsega poleg predpisanih antifon in psalmov, še vse lekcije, kar smo dosedaj pri starejših izdajah pogrešali. Cena 1 K 20. Dobiva se v prodajalni Katoliškega tiskovnega društva v Gorici.

Po češkem vzorcu. V Prvačini je član godbe tudi predsednik »Slov. Straže«. — Vsled pritiska sokolaštva so ga izključili od godbe, dokler se ne odpove »Slovenski Straži«. Ravno tako se je zgodilo z nekim drugim članom. Torej niti med godci ne sme biti nihče, ki bi bil ud kršč. društva. Res v Prvačini so zelo napredni liberalci, in gotovo ne bo dolgo, ko ne bo smel noben sokol in noben laži-naprednjak niti v cerkev k sv. maši in popoldanski službi božji. Moške in žene, mladeniči in dekleta, ne vstrašite se, le po potu izobrazbe, varčnosti in lepega vedenja se pride do blagostanja in zemeljske sreče. Zato proč od

plesov, ki jih prirejajo sokoli, proč od pijančevanja, ki delajo le uboštvo v vasi!

Pri devetem srečkanju obveznic deželnega posojila iz leta 1912 od 1.000.000 kron, katero se je vršilo 1. t. m. v deželni hiši so se srečkale: obveznica št. 306 v znesku 2000 kron, obveznica št. 83 v znesku 2000 kron, obveznica št. 68 v znesku 1000 kron, obveznica št. 216 v znesku 200 kron, obveznica št. 171 v znesku 200 kron, obveznica št. 225 v znesku 200 kron, obveznica št. 31 v znesku 200 kron. Te obveznice izplača deželna blagajna od 1. januarja 1913 naprej v polni imenski vrednosti proti pridržku dotičnih obveznic in do 1. januarja 1913 še ne zapadlih odrezkov. Naznanja se pri tej priliki, da dne 2/10 1911 srečkana in dne 1/1 1912 plačljiva obveznica št. 181 v znesku 200 K se do danes ni še predložila za izplačilo dotične vrednosti.

Trst in Istra.

»Sodalitas S.mi Cordis« za Koperski okraj se vrši dne 24. oktobra t. j. v četrtek ob 10. uri zjutraj v samostanu čč. oo. frančiškanov pri sv. Ani.

Uboj. V nedeljo je v Boljuncu neki Lovro Sancin zabodel Matijo Maverja tako, da je bil ta na mestu mrtev. Vzrok staro sovraštvo.

Jelšane. Težko, da bi bil že kak glas od nas v »Novem Času«. Res! Iz tihe reške doline ni kaj posebnega po časopisih. Enkrat pa moramo vendar na plan in to zdaj, ko imamo kaj pokazati! Pri nas posluje rajfajznovka komaj dobri dve leti, pa si je upala postaviti že svojo lastno hišo. Novi društveni dom, tako pač smemo imenovati novo lepo hišo, je danes gotov in bo služil izobrazbi našega dobrega ljudstva. Izobraževalno društvo v kratkem ustanovimo. Duša vsega je naš g. župnik Jože Velhartič. Ta mož ne išče slave, vemo tudi, da mu ne bo po volji, ako pišemo o njem, toda enkrat mora vun! V novi hiši bo torej imela hranilnica prostore, Marijina družba in izobraževalno društvo, ki ga namerjamo ustanoviti. Naša fara je bila dozdej kot ena sama velika družina, to ostane, trdno upamo, tudi v prihodnje. — Edino, kar mora žaliti vsakega, ki želi dobro naši mladini in ki se tudi pri nas le pogosto ponavlja, je ples. Ta se da omejiti na samo z izobrazbo mladine. Ako bo naša mladina brala in se izobraževala, potem bo našla tudi še drugih vzorov kot je — ples!

DRUŽBA SV. MOHORJA.

Družba sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar pričela razpošiljati družbene knjige za leto 1913. Cenjeni udje sprejmejo letos naslednji književni dar: 1. Zgodbe sv. pisma, 18. zvezek (zadnji). 2. Koledar za leto 1913. 3. Balade in romance. 4. Podobe iz misijonskih dežel, 2. zvezek. 5. Slovenske Večernice, 66. zvezek. 6. Zgodovina slovenskega naroda, 2. zvezek. Kdor je poplačal 60 vin. za broš., oziroma 1 krono za vezan izvod, prejme kot 7. knjigo: Razne povesti, Kdor je poplačal 80 vin. za

vezan izvod z rdečo obrezo, oziroma 1 K 30 vin. za vezan izvod z zlato obrezo, prejme kot 8. knjigo: Evangeljska zakladnica. Družba se bo potrudila, da prejmejo častiti udje knjige kolikor mogoče hitro. Red za letošnjo razpošiljatev je sledeči: 1. Amerika, Afrika, Azija, 2. Krška škofija, 3. Razni kraji, 4. Lavantinska škofija, 5. Ljubljanski škofija, 6. Goriška nadškofija, 7. Tržaško-koprska škofija. Vsak družbenik naj prejme svoje knjige v tisti dekaniji ali župniji, v kateri se je vpisal. Na poznejše izpremembe stanovališča se pri tolikem številu družbenikov ni moglo ozirati. Cenjene gospode poverjenike nujno prosimo, naj pošljejo po prejemu »aviza« takoj po knjige na železniško postajo, da ne bo situih reklamacij, ki povzročajo družbi samo zamudo in nepotrebnih stroškov. Vsem čč. gg. poverjenikom, ki prejmejo po železnici po več zabojev, vljudno naznanjamo, da se nahaja zapisnik udov vedno v zaboju. Vsakemu zavoju so tudi priložene vpisovalne pole in potrdilni list za prihodnje leto. Stroške, katere so imeli čč. gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti. One čč. gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Učenca

poštene družine z zadostno šolsko izobrazbo sprejme prodajalna Katoliškega tiskovnega društva v Gorici.

Slovenska družba sv. Rafaela za katoliške izseljence v GORICI

naznanja, da daje izseljencem potrebna navodila brezplačno g. dr. Frančišek PAVLETIČ, odvetnik v Gorici in sicer v hiši »Centralne posojilnice«, Jos. Verdija, tekališče št. 32, 1. nadst. Pisma zadevajoča družbo samo in denarne prispevke sprejema g. dr. J. Ličan, prof. bogoslovja v Gorici (centr. semenišče.)

Oglas.

Županstvo v Dornbergu odda v najem 3 sobe, kuhinjo, podstrešje, spodaj je drvarnica in en košček vrta. Stanovanje je v drugem nadstropju, kjer so bili prej orožniki. Več se poizvé pri županstvu v Dornbergu ob uradnih urah.

DOBRE KNJIGE.

Zbirka slovenski narodnih pesmi IV. zvezek. Besede zapisal dr. J. Debevec, harmoniziral in uredil Marko Bajuk, založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena izvoda 1 K 60 vin. Gospod Bajuk ima za razvoj slovenske narodne pesmi veliko zasluga. V vseh, kar jih je dosedaj izdal, se kaže enega najboljših harmonizatorjev. V tem zvezku sta se oba gg. prireditelja zelo ozirala na to, da sta podala našim pevcem v besedilu kakor v harmonizaciji zares tako pesem, kakor jo naš narod poje. To je pravo pristno narodno blago in je za pravo narodno pesem velike važnosti. — Napevi so povzeli iz cerkniške okolice in jih je v tem zvezku 24 in sicer: 9 za moški, 12 za mešani in 3 za ženski zbor. Napevi, kakor je sklepati, niso nič spremenjeni bodisi v besedilu ali melodiji in so taki, kakor jih poje naše ljudstvo. Priporočamo te napeve kar najtopleje vsem našim pevskim zborom. Opozarjamo jih posebno na to, da jih z mirno vestjo lahko proizvajajo, ker se v besedilu ne nahaja nič spodtakljivega. Kakor je rečeno, je pa ta zbirka tudi za folklorista velikega pomena in upati je, da naša narodna pesem še ne bo utihnila. Gospod prireditelj pa naj še dalje zbira narodne bisere, da se otmo pozabljenosti.

Izšel je nov roman pod naslovom: H. Sienkiewicz. V pustinjah in puščavi. Roman iz Mahdijevih časov. — Iz poljščine prevedel dr. L. Lenard. 2 K 80 vin., v platnu 3 K 90 vin. Roman je izšel kot XVII. zvezek »Ljudske knjižnice« ter se dobiva v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Sienkiewicz je pač tako znan kot najslavnejši poljski in sploh eden prvih svetovnih pisateljev, da je odveč na tem mestu o tem govoriti. V tem romanu nastopi obljubljeni mesija mohamedanski Mahdi, ki je znal fanatizirati divje Mohamedanske rodove severne Afrike ter je pred par desetletji oblił s krvjo celo severno Afriko ter je napolnil s strahom in trepetom Sudan, Arabijo in Egipt, dokler mu ni angleška sablja zadala zadnjega udarca. Dalje slika čudežne dogodiljaje dveh otrok, katera divji Mahdiji odpeljejo v sužnost ter

zahtevajo, da zatajita sveto vero. Otroka pa ostaneta zvesta svoji veri in deček — 14leten Poljak — pove samemu Mahdiju v obraz, da bo do konca življenja spoznaval Kristusa, ne pa Alaha za svojega Boga. Mahdi priseže radi tega obema otrokoma pogin, ker si pa iz sebičnih vzrokov noče sam svojih rok omadeževati z njiju krvjo. odpošlje ju s posebnim, nad vse hudobnim spremstvom naprej v divje puščave, kjer gospodari lev, mrzlica in smrt. Deček pa s svojo moško neustrašenostjo in razumnostjo reši deklico ter jo srečno vodi skozi tisoč strašnih nevarnosti — otme jo tako rekoč iz levjega žrela — dokler jima največji sovražnik človeškega življenja neznošna žejja sredi širokih brezvodnih afriških pustinj, ne zažuga z neizogibnim poginom, katerega ju otme le srečno naključje. Zaključek romana je izredno zanimiv.

ŠIRITE „NOVI ČAS“!

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

MIHAELJ TURK

Gorica — na Kornu šte. 6 — Gorica
priporoča slavnemu občinstvu svojo brivnico.
Zagotavlja točno postrežbo. Sprejema naročila
za maskiranje po zmerni cenah.

MIZARSTVO

odlikovano z električnim mehničnim obratom

ANTJ. CERNIGOJ

GORICA TRZASKA CESTA št. 18.

Izdeluje: Cerkevne oprave oprave klopi, spovednice, klečalnike. — — —

Stavbena dela okna, vrata, podovi. — — —

Zaloga pohištva omare, mize, postenje, stolice, okvirje, blazine in šuste. — — —

Zaloga: Strugarških in rezbarskih izdelkov. — — —

Priporoča svojo zalogo železa, pločevine, kovanja za stavbe in pohištvo, traverze, cement, peči štedilnike, kuhinjsko in pohišno opravo.

Cene nizke, poštena postrežba.

Glavni zastopnik za Goriško:

Patent - sidro - strešnikov

proti viharju in dežju ključbojoča dvojna kritba.

Najenostavneje, najlažje, najceneje!

Efektna loterija „Slovenske Straže“.

Zahteve, ki se stavijo na „Slovensko Stražo“ iz obmejnih krajev, so od dne do dne večje. — Na svojem glavnem zborovanju, ki bo letos v Mariboru, bo pokazala „Slovenska Straža“, koliko je napredovala v pretečenem letu in kako mnoga, stransko in uspešno je bilo njeno delo. Priznanja je sicer vredna požrtvovalnost, s katero dobiva podpore za svoje delo iz vseh slojev našega ljudstva, vendar pa je „Slovenska Straža“ še daleč od tega, da bi mogla količkaj zadostiti zahtevam, ki se stavijo nanjo.

Da si osnuje poseben fond v podporo ubogi slovenski deci (za otroške vrtce, božičnice, knjižnice itd.), zlasti po industrijalnih krajih, priredi „Slovenska Straža“ efektno loterijo, ki jo je dovolilo finančno ministerstvo. Loterija obsega 100 tisoč srečk, ki stanejo vsaka 1 K, in 1554 dobitkov v skupni vrednosti 20.000 kron.

Dobitki so sledeči:

1 glavni dobitek v vrednosti 5000 kron.

Kompletna fina oprava za tri sobe in kuhinjo, obstoječa iz spalne oprave, jedilnice, salonske garniture, glasovirja in kuhinjske oprave ali 4-6½ HP. bencin-motor, mlatilnica z dvakratnim čiščenjem, slamoreznica.

1 glavni dobitek v vrednosti 1000 kron.

1 glasovir ali 1 vagon sortiranih umetnih gnojil ali 1 garnitura za košnjo (stroj za košnjo, stroj za obračanje, brana).

2 glavna dobitka v vrednosti 500 kron.

Oprava za spalno sobo za dve osebi ali 1 gepelj z mlatilnico ali 1 stroj za kosnjo.

10 dobitkov v vrednosti po 100 kron.

Zlata ura, kolo s prostim tekom, šivalni stroj, slamoreznica, brzoparilnik, jeklen plug itd.

40 dobitkov v vrednosti po 50 kron.

Fine nastropne svetilke, fine umivalne oprave, decimalne tehtnice, salonske stenske ure, zlate veri, žice, zlate damske ure, čistilnice, razne garniture-slike z okvirom itd.

100 dobitkov v vrednosti po 20 kron.

Srebrne ure z verižico, garniture srebrnih žlic za kavo, aparati za britje, stroji za rezanje mesa, vloma varne denarnice, garniture za kadičce, pisalne priprave, srebrne doze za cigarete, zlati obeski, stenske ure, naročilni listki za dnevnik »Slovenec« (za eno leto), balanc. tehtnice, pralne garniture itd.

200 dobitkov v vrednosti po 10 kron.

Mizni nastavki, karafine, svečniki, tase, posode za dišave, mizarska orodja za domačo rabo, ptičje kletke, garniture nožev, žlic in vilic, doze za sladkor, nikelnaste ure, stenske ure, budilke, zlati prstani, kadične mizice, dežni i itd. itd.

1200 dobitkov v vrednosti po 5 kron.

Košarice za kruh (kina-srebro), nikelnaste ure, vudilke, dežniki, mizni nastavki, žepni noži, razna bitna orodja, mizarska orodja za domačo rabo, zaizvače, kuhinjske tehtnice, srebrni obeski, fini okvirji la fotografije, travniška orodja, konjske škarje, ptičje kletke, vrči za vino, kavo ali čaj, denarnice, britve, srebrne moške verižice, srebrne oksidirane cevke za smodke, double zavratne verižice itd., itd.

Srečke se bodo dobivale po trgovinah in trafikah in se lahko naročajo udenaravnost v pisarni »Slovenske Straže« (Ljubljana, Dunajska cesta št. 22.)

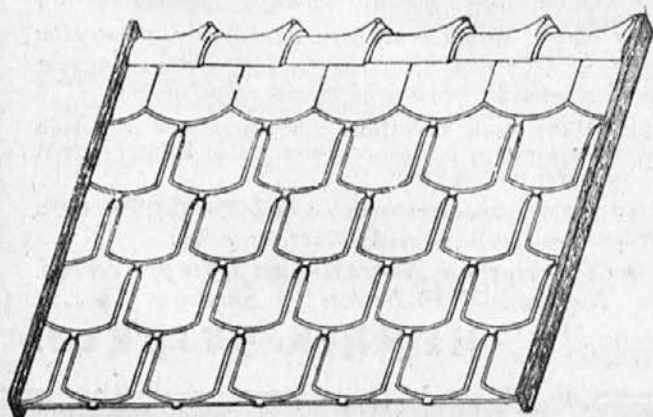
Žrebanje se bo vršilo 18. novembra 1912 ob 6. zvečer v pisarni »Slovenske Straže«.

Od naše javnosti pričakujemo, da bo z ozirom na važni namen loterije in z ozirom na krasne dobitke podpirala »Slovensko Stražo« s tem, da se bodo vse srečke razprodale!

Vsak na delo za ubogo slovensko decu!

Tvrdba O. ZAJEC - Gorica

Gosposka ulca šte. 7.

**Vsi, ki ste skrbni možje
in očetje!**

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden
žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost
svojih otrok? Potem pišite „Slovenski Straži“ v
Ljubljani po knjžico gosp. župnika Haaseja o ljud-
skem zavarovanju, ki se vsakomur dopslje popol-
noma zastoj.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen

GORICA

Jos. Verdi tekališče št. 37
Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone
zlate mostove, zobe na kaučukove plošče
uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe
vsake vrste. 19

Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop. Št. 20

Svoji k svojim!

Priporoča se slavnemu občinstvu in č. gg.
duhovščini

Slovenska brivnica
Gospoka ulica nasproti Monta

Frane Novak,

postrežba čista in solidna, dijaki in otroci imajo
med tednom, razun sobote in nedelje, popust. Izde-
deluje vsa lasničarska dela ter ima v zalogi kite in
domačih las po zmerni ceni.

VINO,

motno, zavreto, pokvarjeno se popravi kakor
tudi odvzame se prevelika množina kisline vin-
skemu mostu ali vinnu. Vzorec prinesiti ali poslati.
Naslov pove upravništvo „Novega časa“.

Lekarna Liberi

Corso Francesco Giuseppe 39
se priporoča.

M. ANDERWALD

trgovina kolonjalov in delikates
Gorica, Tekališče Jos. Verdi 32
(hiša sl. Centralna posojilnice
in „Goriške zveze“)

priporoča prečastiti duhovščini ter
sl. občinstvu v mestu in na deželi
svojo najrazličnejšo zalogo: kave,
riža, olja, rozin, dišav, čaja in ruma.
Vedno sveže najfinejše delikatese, meso,
sadje in vsakovrstne marmelade v kon-
zervah; velika izbira vina v buteljkah
in najboljših šampanjcev.

Cene najnižje.

Solidna in točna postrežba.

Anton Krušič,

krojaški mojster,

Corso Franca Jožefa št. 39
oz. Tržaška cesta 16

se priporoča č. duhovščini in sl. občinstvu
iz mesta in dežele.

Zaloga usnja

J. DRUFOVKA

Gorica Gospoka ul. 3

(nasproti Monta.)

Velika izbira čevljev
za moške, ženske in
otroke.

IVAN KRAVOS

Sedlarska delavnica

GORICA - na Korju št. 11 - GORICA

Zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi
različne konjske potrebščine; potovalne potrebščine, kakor: kovčke, torbice, denar-
nice, listnice itd. -- Izvršuje in sprejema v popravo različne koleselne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno. — Cene zmerne.

Napredek, novost.

Naš znani fotograf A. JERKIČ, uvedel je v svojem ateljeju
poleg dnevne tudi

električno razsvetljava pri koji lahko slika ob vsa-
kem času in vremenu.

NOVO POGREBNO PODJETJE, TRST

CORSO št. 47 — (vogal Piazza G. Goldoni). — Telef. 1402.

Prevoz mrličev na vse kraje.

Vozovi z bogato zalogo opreme od najenostavnejših do najbolj luksurjernih.
Vsi pogrebni predmeti so stalno na izbiro. Stalne cene brez konkurence. Postrežba
točna. Splošna pohvala.

Zaloga pravovoščenih sveč lastnega izdelka s prodajo na drobno in na debelo.

Posebno pa se priporoča o priliki praznikov vseh svetnikov z bogato zalozbo nagrobnih
svetilik, raznih vencev iz umetnega in svežega cvetja, iz biserov porcelana in kovine z znaki
in napisi itd. itd.

Nočna naročila se sprejemajo v skladišču v lastnih prostorih Via della Tesa 31, Tel. 1402.

Zastopstvo s prodajo pogrebnimi predmeti sveče, vence, krste itd.:

I. Mrsek na Opčini št. 170. — T. Vitez na Nabrežini na trgu pri cerkvi.
A. Jamšek pri Orehu (Nogere). — F. Brneti v Škednju.

Deležnik in upravitelj podjetja

HENRIK STIBELJ.

Odlikovana delavnica z električnim obratom brusac in nožar

ANTON TEMIL

Gorica - Verdijevo tekališče 1 - Gorica
nasproti centralnega semenišča (Marzinijeva hiša.)

Zaloga britev in brivskih varnostnih priprav od 2 K naprej. Škarje in noži vseh vrst; — Izdelki slavn. svetovno znano tvrdke Solingen. — ZMERNE CENE.

Prave

Čebelno - voščene sveče

in sveče za pogrebe po nizki ceni.

MED za pitanje čebel in za zdravilo

priporoča udani

J. Kopač, svečar v Gorici.

Nagrobne križe in svetilke

v veliki izberi kupite le pri naši tvrdki

PINTER & LENARD

v Gorici Raštelj 7--9.

Jednako tudi štedilnike, peči, vlite kotle itd.
po najnižji ceni.

ČEVLJARSKA ZADRUGA V MIRNU.

Tovarna
čevljev.

Ročno
delo.

 Priporoča svoje prodajalne čevljev

V GORICI trg sv. Antona števil. 1 (Stari trg). — V TRSTU Barriera vecchia
— — števil. 38, Via dei Rettori števil. 1. — V SPLITU ulica Staroga suda — —
ki so preskrbljene z najboljšim blagom vsake vrste.

Se priporoča posebno Bricem o priliki sv. birme.

Priporoča se

strokovna krojačnica za izdelavanje oblek za vsaki stan. Dobe se tudi izgotovljene obleke za gospode, dečke in otroke. — Ogledajte si zalogo!

C. kr. priv. kroji.

M. POVERAJ GORICA
Travnik št. 5.

Slavnemu občinstvu naznanjam,
da sem **na novo otvoril**
mizarsko delavnico
v **Batujah.**

Sprejemam **stavbena in pohiš-**
vena dela.

Zagotavljam solidno delo
in zmerne cene.

Priporočam se preč. duhovščini in
sl. občinstvu.

ANTON VETRIH,

mizarski mojster

M M M BATUJE p. ČRNIČE. M M M

Penzionist sprejme se v novi vili
blizu mesta. Kje, pove
upravništvo tega lista.

Službe išče vpokojen učitelj kot
organist ali diurnist.
Ponudbe pod števil. 100 na upravništvo „N.
Č.“ —

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V TRSTU,

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

V lastni hiši.

Ulica Torre bianca števil. 21 ob ulici delle Poste.

Za hranjenje najsigurnejši tržaški slovenski
denarni zavod, ker jamčijo za vloge
člani z **vsem** svojim premoženjem.

Neomejena zaveza.

Uradije se vsak delavnik: dopoldne od 9. do 12. ure
popoldne „ 3. „ 5. „

Sprejema kakoršnekoli **hranilne vloge** ter jih
obrestuje

po 4¹/₂ 0/0

čisto — brez odbitka za rentni davek, ki ga plačuje
zadruga sama.

Za stalne vloge obresti po dogovoru višje
ozirom na svoto in neodpovedljivost istih.

Trgovina Katoliškega tisk. društva v Gorici

v hiši „MONTA“ Gosposka ulica števil. 2.

Priporoča bogato zalogo *molitvenikov* vseh vrst, *ročnih vencev*, *svete podobice*, *svetinje*
s trakovi za „*Marijine družbe*“, *svete podobe* vseh velikosti z okvirji in brez okvirja, pisar-
niški papir, kuverte, pomnoževalne aparate in vse v to stroko spadajoče predmete za urade,
tiskovine za *cerkvene urade* in *županstva*, *šolske* potrebščine na drobno in debelo, *trgovske*
knjige vseh velikosti, *karton* papir in *trakove* za pisalne stroje, *rasglednice* vseh vrst.

Konkurenca v cenah izključena.